

DAVACI VE YÜRÜTMEN N

DURDURULMASINI STEYEN : Görme Engelli Evrensel Hukukçular Derne i

VEK L : Av. Bünyamin GÜRSAÇTI

UETS adresi vardır.

DAVALILAR : 1- İ i leri Bakanlı ı

VEK L : Av. Hukuk Mü aviri Mustafa HOTMAN

UETS adresi vardır.

2- Ula tırma ve Altyapı Bakanlı ı

VEK L : Av. Servet Özge GÖREN YAPAR

UETS adresi vardır.

3- Çevre, ehircilik ve iklim De i ikli i Bakanlı ı

VEK L : Av. Hukuk Mü aviri Cansu CEVHER

UETS adresi vardır.

STEM N KONUSU : 04/11/2025 tarih ve 33067 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlü e giren Karayolları Trafik Yönetmeli inde De i iklik Yapılmasına Dair Yönetmeli in 5. maddesinde yer alan "EK: 47'si ekteki ekilde de i tirilmi tir." ibaresi ve Yönetmeli e Ekli Ek 47'de yer alan "Adı Soyadı" ve "T.C. Kimlik No" bilgi alanlarının iptali ve yürütmesinin durdurulması istemidir.

DAVACININ DD ALARI :

Yönetmelik ile yapılan de i iklikten önce kart sahibi engelli ki inin foto rafı ve adı soyadının bu kartın arka yüzünde yer aldığı, bu kartın, engelli ki iye ait ya da engelli ki inin içinde bulundu u aracın ön camına konulması nedeniyle kartın arka yüzünde bulunan engelli ki inin adı soyadı ve T.C. kimlik numarasının sadece gerekti inde, ibraz edildi inde görülebilir durumda oldu u, ancak, Yönetmelik de i ikli i ile kartın ön yüzünde yer alan engelli ki iye ait bu ki isel bilgilerin artık herkesin görebilece i ekilde yer aldığı, engelli bireyin ki isel verilerinin kamuoyuna açık edilerek kötü niyetli, potansiyel suç e ilimi ta ıyan ki iler nezdinde de tüm suç ve kabahatlere yönelik olarak açık hale getirildi i, engellinin ba ta özel hayatının gizlili ine dair Anayasal düzenlemelere, mahremiyeti olmak üzere onuruna ve özgürlü üne büyük bir müdahale, sınırsız bir sunuma ba lı korumasız hale getirilmeye dayalı olarak, ki iye ait bilgilerin a ır tehlikelere maruz bırakıldı ı, 6698 sayılı Ki isel Verilerin Korunması Kanunu kapsamında ki ilerinin Türkiye Cumhuriyeti Kimlik Numarası bilgisinin genel nitelikte ki isel veri kategorisinde kimlik verileri kapsamında de erlendirildi i, T.C. Kimlik Numarası verisinin ki inin di er ki isel verilerine de eri im imkanı sa layabilecek mahiyette bir veri türü oldu u, Ki isel Verileri Koruma Kurumu tarafından 16 Ocak 2024 tarihinde yayımlanan Türkiye Cumhuriyeti Kimlik Numaralarının lenmesi Hakkında Rehber'de; T.C. Kimlik Numarasının resmi, özgün ve de i tirilemez nitelikte

oldu u ve ilgili ki ilerindi erki isel verilerine ula lmasında da kolaylık sa laması sebebiyle veri sorumluları tarafından i lenmesinin tercih edildi i, T.C. Kimlik Numarasının özel nitelikli ki isel veriler arasında yer almamasına ra men ilikili di erki isel verilere eri imi mümkün hale getiren niteli i sebebiyle ilgili ki iler üzerinde olumsuz etkiler olu turma ihtimali oldu u ve dolayısıyla genel nitelikli ki isel veriler arasında yer alsa da bunlardan daha yüksek bir öneme sahip oldu unun de erlendirildi i; bu bilgilerin engelli park kartının arka yüzünde aracın ön camına konuldu u takdirde herkesin görü üne açık olmayacak ekilde ve gerekti inde ilgili ki ilere ibraz edilmesi halinde görölmesi ve ula lması mümkün iken davaya konu Yönetmelik ile ki inin adı soyadı, T.C. kimlik numarasının engelli park kartının ön yüzünde yer verilmesinin ki isel verilerin i lenmesinin amacına aykırılık te kil etti i ve sınırlılık ve ölçülülük ilkelerine ters dü tü ü, umuma açık olarak park kartlarının üzerinde bulunan ad, soyad ve T.C. kimlik bilgisinin kötü niyetli ki iler tarafından ele geçirilmesi, kaydedilmesi, engellinin di erki isel bilgilerine eri lmesinde kullanılması ve belki de araç plakası ile birle tirildi inde suça konu edilmesinin dahi mümkün olabilece i, söz konusu düzenlemenin Birle mi Milletler Engelli Hakları Sözle mesinin hükümlerine de açıkça aykırılık te kil etti i, Birle mi Milletler Medeni ve Siyasi Haklar Sözle mesinin "Mahremiyet Hakkı" ba lıklı 17. maddesinde de, hiç kimsenin özel ve aile ya amına, konutuna veya haberle mesine keyfi veya hukuka aykırı olarak müdahale edilemeyece i; onuru veya itibarının hukuka aykırı saldırılara maruz bırakılmayaca ı, herkesin bu tür saldırılara veya müdahalelere kar ı hukuk tarafından korunma hakkına sahip oldu unun belirtildi i ileri sürülmü tür.

DAVALILARIN SAVUNMALARI :

Ç LER BAKANLI I'NIN SAVUNMASI: Usul yönünden, davacının davayı açmakta ehliyetli olmadı ı ve davanın süresinde açılmadı ı ileri sürülmü tür.

Esas yönünden, düzenleme ile, engelli park kartlarının kullanımına ili kin uygulamada ortaya çıkan sorunların giderilmesi ve sistemin daha sa lıklı ekilde i letilmesinin amaçlandı ı, engelli ve gazilerin ya amlarını kolayla tırmak, toplumdan ba ımsız ya amamaları adına sosyal devlet anlayı ı kapsamında bina ve eklentilerine ula ımlarını sa lamak ve bu konudaki suiistimleri önlemek adına gerekli düzenlemelerin yapıldı ı, Yönetmelik de i ikli i öncesinde park kartlarının, engelli ve gazilerin trafik denetleme kurulu larına giderek bizzat ba vuruları sonrasında verildi i, bunun da ma duriyete sebep oldu u, ya anan sıkıntılar da dikkate alınarak e-devlet sistemi üzerinden ba vuru yapılarak barkodlu ve karekodlu bir ekilde park kartı üretilebilmesi amacıyla Yönetmelik de i ikli i yapıldı ı, davacı tarafından ki isel bilgilerin kamuoyuna açık edildi i ileri sürmü se de, kartın ekli ve içeri inde de i iklik yapıldı ı, TC kimlik no bölümünde yer alan kimlik numarasının 6698 sayılı Ki isel Verilerin Korunması Kanunu kapsamında ki isel veri maskeleyme yöntemi kullanılarak kısmen gizlendi i, kartta isim ve kimlik no bilgilerine yer verilmesinin kartın verili amacına hizmet etti i, kartın usulsüz kullanımının önlenmesi, engelli vatandaşların istifade edece i alanlarda kolaylıkla eri imin sa lanması amacıyla birtakım bilgilerin, 6698 sayılı Kanun kapsamında kartın üzerinde yer aldı ı, 6698 sayılı Kanun'da, kanunun açıkça öngörmesi veya veri sorumlusunun hukuki yükümlülü ünü yerine

getirebilmesi için zorunlu olması hallerinde ilgili kişinin açık rızası aranmaksızın kişisel verilerin işlenebileceğinin düzenlendiği, engelli park kartlarının 2918 sayılı Kanun ve bu Kanun'a dayanılarak çıkarılan Karayolları Trafik Yönetmeliği kapsamında yürütülen bir kamu hizmetinin parçası olduğu, kart üzerinde yer alan bilgilerin ise kartın hak sahibine ait olduğunu doğrulamak, denetim yapılmasını sağlamak, suiistimalleri önlemek amacıyla gerekli, ölçülü ve sınırlı olduğu, kart üzerinde yer alan bilgilerin yalnızca kimlik doğrulamasına yönelik sınırlı nitelikte ve kamu hizmetinin yürütülmesi için gerekli bilgilerden ibaret bulunduğu, kartın amacının zaten engelli park alanından yararlanılması olduğu ve bu hakkın kullanılabilmesi için kartın denetlenebilir olmasının zorunluluk teşkil ettiği, dolayısıyla kart üzerinde sınırlı kimlik bilgilerinin bulunmasının Anayasanın ilgili maddesi ile güvence altına alınan özel hayatın gizliliğinin ihlal etmediği, kaldık kamu kurum ve kuruluşlarınınca düzenlenen pek çok belge üzerinde ad soyad bulunduğu savunulmuştur.

ULA TIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI'NIN SAVUNMASI: 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 8. ve Karayolları Trafik Yönetmeliği'nin 13. maddesi çerçevesinde Bakanlığın görev ve sorumluluğu bulunmaması nedeniyle dava konusu hususlara ilişkin olarak Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı'nın yetki ve sorumluluğunda bulunduğu, dolayısıyla bu kapsamda Bakanlığın hasım mevkiinden çıkarılması, aksi halde davanın reddi gerektiği savunulmuştur.

ÇEVRE, EKONOMİK VE KLİMA BAKANLIĞI'NIN SAVUNMASI: Konuya ilişkin olarak Bakanlığının savunmasının esas alınabileceği değerlendirilerek davanın reddi gerektiği savunulmuştur.

DANI TAY TETKİK HÂKİMİ : Merve SATI

DÜĞÜNÜNCESİ : Yürütmenin durdurulması isteminin kabulü gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Sekizinci Dairesince, davalı idarelerin savunması alındıktan veya savunma için verilen süre geçtikten sonra incelenmesine karar verilen yürütmenin durdurulması istemi, savunmaların geldiği görülmekle yeniden incelendi, gereği görüldü:

NCELEME VE GEREKÇE :

MADD OLAY :

Karayolları Trafik Yönetmeliği'nin "Tescil Plakaları Nitelik ve Ölçüleri" başlıklı 53. maddesinin son fıkrasında; "Talep halinde, Trafik Denetleme Kuruluşları tarafından engellilerin araçları için ayrılmış park yerlerinden istifade etmeleri amacıyla, engellilere ve gazilere örnekteki 47'de yer alan park kartı verilir. Park kartlarının verilmesi, kullanılması ve iptaline dair usul ve esaslar Emniyet Genel Müdürlüğünce belirlenir." hükmü yer almaktadır.

İhtale konu edilen 04/11/2025 tarihli ve 33067 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan Yönetmeliğin 5. maddesi ile de Karayolları Trafik Yönetmeliğinin ekinde yer alan engelli park kartlarına ilişkin ek 47'de de kimlik yapılarak engelli park kartlarının üzerinde, kartın ön yüzünde

ve görünür ekilde engellilerin adı ve soyadı ile T.C. kimlik numaralarının bulunması gerekli i getirilmi tir.

USUL YÖNÜNDEN:

Davalıların usule ili kin itirazları yerinde görülmemi tir.

ESAS YÖNÜNDEN:

LG L MEVZUAT:

2577 sayılı dari Yargılama Usulü Kanunu'nun 27. maddesinin 2. fıkrasında, idari i lemin uygulanması hâlinde giderilmesi güç veya olanaksız zararların do ması ve idari i lemin açıkça hukuka aykırı olması ko ullarının birlikte gerçekle mesi durumunda yürütmenin durdurulmasına karar verilece i kuralı yer almı tir.

Anayasa'nın "Özel hayatın gizlili i" ba lıklı 20. maddesinde; "Herkes, kendisiyle ilgili ki sel verilerin korunmasını isteme hakkına sahiptir. Bu hak; ki inin kendisiyle ilgili ki sel veriler hakkında bilgilendirilme, bu verilere eri me, bunların düzeltilmesini veya silinmesini talep etme ve amaçları do rultusunda kullanılıp kullanılmadı nı ö renmeyi de kapsar. Ki sel veriler, ancak kanunda öngörülen hallerde veya ki inin açık rızasıyla i lenebilir. Ki sel verilerin korunmasına ili kin esas ve usuller kanunla düzenlenir." hükmüne yer verilmi tir.

5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu'nun "Kimlik numarası" ba lıklı 46. maddesinde; "(1) Kimlik numarası, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının nüfus kayıtları arasında ba kurmak, ki ilerin kaydına ula mak ve kamu kurulu larında tutulan kayıtlar arasında ili ki sa lamak amacını ta ıyan bir numara sistemidir. Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası ki iye bir defa verilir ve de i tirilemez.", "Kullanımı" ba lıklı **47. maddesinde;** "(1) Ki iler adına düzenlenecek olan her türlü form, beyanname, kimlik kartı, vergi kimlik kartı, sürücü belgesi, pasaport gibi bütün tanıtıcı belgelerde Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarasına yer verilir. (2) Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası kurumlar ile di er gerçek ve tüzel ki ilerin her türlü i lem ve kayıtlarında esas alınır. (3) Kimlik numarasının uygulanmasında ortaya çıkan sorunlar ile tereddüt edilen hususlarda Genel Müdürlü ün görü ü alınır." hükümleri bulunmaktadır.

6698 sayılı Ki sel Verilerin Korunması Kanunu'nun "Tanımlar" ba lıklı 3. maddesinde; (1) Bu Kanunun uygulanmasında;

- a) Açık rıza: Belirli bir konuya ili kin, bilgilendirilmeye dayanan ve özgür iradeyle açıklanan rızayı,
- b) Anonim hâle getirme: Ki sel verilerin, ba ka verilerle e le tirilerek dahi hiçbir surette kimli i belirli veya belirlenebilir bir gerçek ki iyle ili kilendirilemeyecek hâle getirilmesini,
- c) Ba kan: Ki sel Verileri Koruma Kurumu Ba kanını,
- ç) Igili ki i: Ki sel verisi i lenen gerçek ki iyi,
- d) Ki sel veri: Kimli i belirli veya belirlenebilir gerçek ki iye ili kin her türlü bilgiyi,
- e) Ki sel verilerin i lenmesi: Ki sel verilerin tamamen veya kısmen otomatik olan ya da herhangi bir veri kayıt sisteminin parçası olmak kaydıyla otomatik olmayan yollarla elde edilmesi, kaydedilmesi, depolanması, muhafaza edilmesi, de i tirilmesi, yeniden düzenlenmesi, açıklanması, aktarılması, devralınması, elde edilebilir hâle getirilmesi, sınıflandırılması ya da kullanılmasının engellenmesi gibi veriler üzerinde gerçekleştirilen her türlü i lemi,

- f) Kurul: Ki isel Verileri Koruma Kurulunu,
g) Kurum: Ki isel Verileri Koruma Kurumunu,
ı) Veri i leyen: Veri sorumlusunun verdi i yetkiye dayanarak onun adına ki isel verileri i leyen gerçek veya tüzel ki iyi,
h) Veri kayıt sistemi: Ki isel verilerin belirli kriterlere göre yapılandırılarak i lendi i kayıt sistemini,
ı) Veri sorumlusu: Ki isel verilerin i leme amaçlarını ve vasıtalarını belirleyen, veri kayıt sisteminin kurulmasından ve yönetilmesinden sorumlu olan gerçek veya tüzel ki iyi,
ifade eder." hükmü,
"Genel ilkeler" ba lıklı **4. maddesinde**;
"(1) Ki isel veriler, ancak bu Kanunda ve di er kanunlarda öngörülen usul ve esaslara uygun olarak i lenebilir.
(2) Ki isel verilerin i lenmesinde a a ıdaki ilkelere uyulması zorunludur:
a) Hukuka ve dürüstlük kurallarına uygun olma.
b) Do ru ve gerekti inde güncel olma.
c) Belirli, açık ve me ru amaçlar için i lenme.
ç) i lendikleri amaçla ba lantılı, sınırlı ve ölçülü olma.
d) İgili mevzuatta öngörülen veya i lendikleri amaç için gerekli olan süre kadar muhafaza edilme." hükmü,
"Ki isel verilerin i lenme artları" ba lıklı **5. maddesinde**;
"(1) Ki isel veriler ilgili ki inin açık rızası olmaksızın i lenemez.
(2) A a ıdaki artlardan birinin varlı ı hâlinde, ilgili ki inin açık rızası aranmaksızın ki isel verilerinin i lenmesi mümkündür:
a) Kanunlarda açıkça öngörülmesi.
b) Fiili imkânsızlık nedeniyle rızasını açıklayamayacak durumda bulunan veya rızasına hukuki geçerlilik tanınmayan ki inin kendisinin ya da bir ba kasının hayatı veya beden bütünlü ünün korunması için zorunlu olması.
c) Bir sözleşmenin kurulması veya ifasıyla do rudan do ruya ilgili olması kaydıyla, sözleşme menin taraflarına ait ki isel verilerin i lenmesinin gerekli olması.
ç) Veri sorumlusunun hukuki yükümlülü ünü yerine getirebilmesi için zorunlu olması.
d) İgili ki inin kendisi tarafından alenile tirilmi olması.
e) Bir hakkın tesisi, kullanılması veya korunması için veri i lemenin zorunlu olması.
f) İgili ki inin temel hak ve özgürlüklerine zarar vermemek kaydıyla, veri sorumlusunun me ru menfaatleri için veri i lenmesinin zorunlu olması." hükmü,
"Veri güvenli ine ili kin yükümlülükler" ba lıklı **12. maddesinde**;
"(1) Veri sorumlusu;
a) Ki isel verilerin hukuka aykırı olarak i lenmesini önlemek,
b) Ki isel verilere hukuka aykırı olarak eri lmesini önlemek,
c) Ki isel verilerin muhafazasını sa lamak,

amacıyla uygun güvenlik düzeyini temin etmeye yönelik gerekli her türlü teknik ve idari tedbirleri almak zorundadır.

(2) Veri sorumlusu, ki isel verilerin kendi adına ba ka bir gerçek veya tüzel ki i tarafından i lenmesi hâlinde, birinci fıkrada belirtilen tedbirlerin alınması hususunda bu ki ilerle birlikte mü tereken sorumludur.

(3) Veri sorumlusu, kendi kurum veya kurulu unda, bu Kanun hükümlerinin uygulanmasını sa lamak amacıyla gerekli denetimleri yapmak veya yaptırmak zorundadır.

(4) Veri sorumluları ile veri i leyen ki iler, ö rendikleri ki isel verileri bu Kanun hükümlerine aykırı olarak ba kasına açıklayamaz ve i leme amacı dı nda kullanamazlar. Bu yükümlülük görevden ayrılmalarından sonra da devam eder.

(5) lenen ki isel verilerin kanuni olmayan yollarla ba kaları tarafından elde edilmesi hâlinde, veri sorumlusu bu durumu en kısa sürede ilgisine ve Kurula bildirir. Kurul, gerekmesi hâlinde bu durumu, kendi internet sitesinde ya da uygun görece i ba ka bir yöntemle ilan edebilir." hükmü yer almaktadır.

03/12/2008 tarihli 5825 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan **Engellilerin Haklarına li kin Sözle me'nin 22. maddesinde**; "1. kametgahı ve ya ama biçimi ne olursa olsun hiçbir engelli bireyin özel hayatı, ailesi, konutu, haberle mesi ve di er ileti imlerine keyfi veya hukuka aykırı ekilde müdahale edilemez ve eref ve haysiyetine yönelik hukuka aykırı uygulamalarda bulunulamaz. Engelliler söz konusu müdahale veya saldırılardan hukuken korunma hakkına sahiptir. 2. Taraf Devletler engellilerin ki isel, sa lık ve rehabilitasyon bilgilerinin gizlili ini di er bireyler ile e it ko ullar altında korur." düzenlemesi, 04/06/2003 tarih ve 4868 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan **Medeni ve Siyasi Haklara li kin Uluslararası Sözle me'nin "Mahremiyet hakkı" ba lıklı 17. maddesinde**; "1. Hiç kimsenin özel ve aile ya amına, konutuna veya haberle mesine keyfi veya hukuka aykırı olarak müdahale edilemez; onuru veya itibarı hukuka aykırı saldırılara maruz bırakılamaz. 2. Herkes bu tür saldırılara veya müdahalelere kar ı hukuk tarafından korunma hakkına sahiptir." düzenlemesi yer almaktadır.

HUKUK DE ERLEND RME:

Özel hayata saygı hakkı Anayasa'nın 20. maddesinde koruma altına alınmı tır. Devlet, ki iler in özel ve aile hayatına keyfi olarak müdahale etmemek ve üçüncü ki iler in haksız saldırılarını önlemekle yükümlüdür. Özel hayata saygı hakkı kapsamında korunan hukuksal çıkarılardan biri de bireyin mahremiyet hakkıdır. Ancak mahremiyet hakkı sadece yalnız kalma hakkından ibaret olmayıp bu hak, bireyin kendisiyle ilgili bilgileri kontrol edebilme hukuksal çıkarını da kapsamaktadır. Bireyin kendisine ili kin herhangi bir bilginin kendi rızası olmaksızın açıklanmaması, yayılmaması, bu bilgilere ba kaları tarafından ula ılamaması ve rızası hilafına kullanılamaması, kısaca bu bilgilerin mahrem kalması konusunda menfaati bulunmaktadır. Bu husus, bireyin kendisiyle ilgili bilgilerin gelece ini belirleme hakkına i aret etmektedir. (AYM, B. No: 2013/9660, 21/1/2015, §§ 31, 32). Özel hayata saygı hakkının kapsamında olan bireylerin ki isel verilerinin korunmasını isteme hakkı, Anayasa'nın 20. maddesinde açık olarak düzenlenmi tir (AYM, B. No: 2014/14187, 10/1/2018, § 37).

Anayasa'nın 20. maddesinin üçüncü fıkrasında herkesin kendisiyle ilgili kişisel verilerin korunmasını isteme hakkına sahip olduğunu, bu hakkın kişinin kendisiyle ilgili kişisel veriler hakkında bilgilendirilmeyi, bu verilere erişmeyi, bunların düzeltilmesini veya silinmesini talep etmeyi ve amaçları doğrultusunda kullanılıp kullanılmadığını öğrenmeyi de kapsadığını ifade edilmiştir. Maddede ayrıca kişisel verilerin ancak kanunda öngörülen hâllerde veya kişinin açık rızasıyla işlenebileceği ve kişisel verilerin korunmasına ilişkin esas ve usullerin kanunla düzenleneceği belirtilmiştir. Kişisel verilerin korunmasını isteme hakkı, kişinin insan onurunun korunmasının ve kişiyi serbestçe geliştirebilmesi hakkının özel bir biçimi olarak bireyin hak ve özgürlüklerini kişisel verilerin işlenmesi sırasında korumayı amaçlamaktadır (AYM, E.2014/122, K.2015/123, 30/12/2015, §§ 19, 20; AYM, B. No: 2014/14187, 10/1/2018, § 45).

Anayasa Mahkemesi kararlarında da belirtildiği üzere kişisel veri -belirli veya kimli işlenebilir olmak artısıyla- bir kişiye ilişkin bütün bilgileri ifade etmekte olup bireyin adı, soyadı, doğum tarihi ve doğum yeri gibi sadece kimliğini ortaya koyan bilgileri değil telefon numarası, motorlu taşıt plakası, sosyal güvenlik numarası, pasaport numarası, öz geçmişi, foto rafı, görüntü ve ses kayıtları, parmak izleri, sağlık bilgileri, genetik bilgileri, IP adresi, e-posta adresi, alı veri alı kanlıkları, hobileri, tercihleri, etkileşimde bulunduğu kişiler, grup üyelikleri, aile bilgileri gibi kişiyi doğrudan veya dolaylı olarak belirlenebilir kılan tüm veriler kişisel veri kapsamındadır (AYM, E.2014/74, K.2014/201, 25/12/2014; E.2014/180, K.2015/30, 19/3/2015).

Uyu mazlıkta, engelli park kartının üzerinde yer alan ad, soyad ve T.C. kimlik no bilgilerinin kişisel veri olduğu kuşuzdur.

Kanun'un 5. maddesinde kişisel verilerin ilgili kişinin açık rızası olmaksızın işlenemeyeceği, ikinci fıkrasında anılan fıkrada belirtilen şartlardan birinin varlığı halinde, ilgili kişinin açık rızası aranmaksızın kişisel verilerin işlenmesinin mümkün olduğu belirtilmiştir. Kanun'un 12. maddesinin 1. fıkrasında ise, veri sorumlusunun kişisel verilerin hukuka aykırı olarak işlenmesini önlemek, kişisel verilere hukuka aykırı olarak erişilmesini önlemek, kişisel verilerin muhafazasını sağlamak amacıyla uygun güvenlik düzeyini temin etmeye yönelik gerekli her türlü teknik ve idari tedbirleri almak zorunda olduğu hükme bağlanmıştır.

Davalı İçeri Bakanlık tarafından, kartta isim ve kimlik no bilgilerine yer verilmesinin kartın verili amacına hizmet ettiği, kartın usulsüz kullanımının önlenmesi, engelli vatandaşların istifade edeceği alanlarda kolaylıkla erişimin sağlanması amacıyla birtakım bilgilerin, 6698 sayılı Kanun kapsamında kartın üzerinde yer aldığı, 6698 sayılı Kanun'da, kanunun açıkça öngörmesi veya veri sorumlusunun hukuki yükümlülüğünü yerine getirebilmesi için zorunlu olması hallerinde ilgili kişinin açık rızası aranmaksızın kişisel verilerin işlenebileceğinin düzenlendiği, T.C. kimlik numarasının da maskeleyme yöntemiyle işlendiği iddia edilmiştir.

Her ne kadar anılan idare tarafından söz konusu kişisel verilerin işlenmesi artışı ile gerekli idari ve teknik tedbirlerin (maskeleyme yöntemi) var olduğu, bu nedenle 6698 sayılı Kanun'a aykırı bir durumun söz konusu olmadığı belirtilmişse de, bu tedbirlerin yeterli olup olmadığı, aynı Kanun'un 4. maddesinde yer alan genel ilkelerin de olayda sağlanıp sağlanmadığının değerlendirilmesi gerekmektedir.

6698 sayılı Kanun'un 4. maddesinde ki isel verilerin ancak bu Kanun'da ve di er kanunlarda öngörülen usul ve esaslara uygun olarak i lenebilece i ve ki isel verilerin i lenmesinde "a) Hukuka ve dürüstlük kurallarına uygun olma.", "b) Do ru ve gerekti inde güncel olma.", "c) Belirli, açık ve me ru amaçlar için i lenme.", "ç) i lendikleri amaçla ba lantılı, sınırlı ve ölçülü olma.", "d) İlgili mevzuatta öngörülen veya i lendikleri amaç için gerekli olan süre kadar muhafaza edilme." ekinde sayılan ilkelere uyulmasının zorunlu oldu u düzenleme altına alınmıştır. Anılan madde hükmünden açıkça anlaşılabilece i üzere; ki isel verilerin i lenmesinde her hal ve şartta Kanun'un 4. maddesinde sayılan genel ilkelere uyulması hukuki bir gerekliliktir. Ki isel verilerin "i lendikleri amaçla ba lantılı, sınırlı ve ölçülü olma"sı ilkesine göre; i lenen ki isel veriler belirlenen amaçların gerçekleştirilmesi için elverişli olmalıdır ve ki isel veri i lenme amacının gerçekleştirilmesiyle ilgili olmayan ki isel veriler i lenmemelidir. Ölçülülük ilkesi ise, ki isel veri i lenme ile gerçekleştirilmesi istenen amaç arasında makul bir dengenin kurulması yani ki isel veri i lenmenin, amacı gerçekleştirilecek ölçüde olması anlamına gelmektedir.

Ki isel Verilerin Korunması Kurumu'nun yayımladığı "Türkiye Cumhuriyeti Kimlik Numaralarının i lenmesi Hakkında Rehber"de bir ki isel veri i lenme faaliyetinin ölçülülük ilkesine uygun olabilmesi için; ki isel veri i lenme faaliyetinin ula şılmak istenen amaca erişmek için elverişli olması (elverişlilik), ki isel veri i lenmenin ula şılmak istenen amaç bakımından gerekli olması (gereklilik) ve ki isel veri i lenmeyle ula şılmak istenilen amaç ile i lenmenin orantılı olması kriterlerini kümülatif olarak sarması; gereklilik ölçütünün sağlanabilmesi için ise aynı amacın gerçekleştirilmesine olanak tanıyan birden fazla aracın olması halinde daha az sınırlayıcı olanın tercih edilmesi gerekti i; örneğin bir mobil uygulamada kişinin kimliğinin doğrulanması amacıyla T.C. kimlik numarasının i lenmesi elverişli bir yol olmakla birlikte, telefon numarasıyla doğrulanması yapılabiliyorken T.C. kimlik numarası ile doğrulanması ki isel verilerinin korunması hakkını daha fazla sınırlayan bir müdahale olacaktır söz konusu i lenmenin gerekli ve orantılı olduğundan bahsedilemeyece i belirtilmiştir. ("Türkiye Cumhuriyeti Kimlik Numaralarının i lenmesi Hakkında Rehber", s. 14-15, www.kvkk.gov.tr)

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri ve açıklamaları ışığında uyuşmazlık değerlendirildiğinde, dava konusu Yönetmelik değişikliği öncesinde engelli bireylere ait ki isel veriler engelli park kartının arka tarafında bulunurken Yönetmelik değişikliği sonrasında aracın ön tarafında, kamuya açık bir şekilde yer alması, idare tarafından T.C. kimlik numaraları bakımından maskeleyme yöntemi kullanılması da ad soyad bilgileri yönünden gerekli idari ve teknik tedbirlerin alınmaması, gerektiğinde sorulmak üzere bu verilerin kartın arka yüzeyinde bulunması gibi tedbirlere başvurulmaması, ayrıca, maskeleyme yöntemine rağmen bu verilerin ad, soyad ve plaka bilgileriyle birlikte yer alması nedeniyle kişilerin kimlik bilgilerinin yine de belirlenebilir hale gelebilece i riskinin bertaraf edilmedi i; öte yandan, gereklilik ölçütünün sağlanabilmesi için aynı amacın gerçekleştirilmesine olanak tanıyan birden fazla aracın olması halinde daha az sınırlayıcı olanın tercih edilmesi gerekti i, örneğin, park kartı üzerinde yer alan barkod ve karekod okutma, sorgulama sistemleri gibi yöntemlere başvurulabilmesi mümkün iken doğrudan ad, soyad ve T.C. kimlik numaralarının i lenmesi ve kamuya açık bir şekilde paylaşılmasının 6698 sayılı Kanun'da öngörülen "sınırlı ve ölçülü olma" ilkelerine de aykırı olduğuna sonucuna varılmaktadır.

Bu itibarla, 2577 sayılı Yasanın 27. maddesinde belirtilen ko ulların dava konusu olayda olu tu u anla ıldı ından, uygulanması halinde, telafisi güç veya imkansız zararlar do urabilecek hukuka aykırı dava konusu düzenlemelerin yürütmesinin durdurulması gerekmektedir.

KARAR SONUCU:

Açıklanan nedenlerle;

1.04/11/2025 tarih ve 33067 sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlü e giren Karayolları Trafik Yönetmeli inde De i iklik Yapılmasına Dair Yönetmeli in 5. maddesinde yer alan "EK: 47'si ekteki ekilde de i tirilmi tir." ibaresi ve Yönetmeli e Ekli Ek 47'de yer alan "Adı Soyadı" ve "T.C. Kimlik No" bilgi alanlarının **YÜRÜTMEN N DURDURULMASI HAKKINDAK STEM N KABULÜNE,**

2. Kararın tebli ini izleyen günden itibaren 7 (yedi) gün içerisinde Danı tay dari Dava Daireleri Kurulu'na itiraz yolu açık olmak üzere,

22/04/2026 tarihinde oybirli i ile karar verildi.

Ba kan
smail Hakkı
SAYIN

Üye
Yücel
BULMU

Üye
Mahmut
BALLI

Üye
Aysel
DEM REL

Üye
Mustafa Nafiz
ACAR

NB

